

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO.

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Lunæ,
decimo-sexto Martii Anni M. DCC. XXXIII.

M. GABRIELE-ANTONIO JACQUES,
Doctore Medico, Præsidente.

An Aër calidus fœcus, salubrior?

I.

EDICINA curatrix, nulli obsequens, omnibus
imperans, ratione & observationibus suffulta, stabi-
lis, inconcussaue probatur existere. Certas leges
suas habet & regulas, quibus totus subjicitur orbis.
Scientia hæc præstantissima circa sanitatem occu-
pata, dum præsentem servat, *utitur* nomine insignitur, vel cum

2

amissam restituit, *ὁμοιωμένη* vocatur. *ὕγιαινε* summa laus esto. Medicaminum necessitas & usus propter erratum in vitæ ratione. Ter felix ille qui sanus est & benè valet, forte suâ utatur, nec abutatur. A statu sano qui recedit, in eodem, aut non, vel ægrè nec absque fastidio restituitur.

I I.

SANITAS in functionum integritate posita est. Dùm adest, actiones homini propriæ faciliè, jucundè & cum quâdam constantiâ fiunt. Omne quod sanitatem conservat præsentem, id tibi salubre vocandum. Res non naturales proprium prophylaxeos objectum. Istud nomen audiunt, eò quòd humani corporis compositionem non ingredientur. Sex vulgò numerantur. Aër, cibus & potus, somnus & vigilia, motus & quies, excreta & retenta, animi pathemata. Hæc omnia salubria vel insalubria fiunt. Cautio igitur in eorum usu adhibenda; delectus etiam habendus. Has inter Aëris ratio magni momenti. Ab illo indefinenter & necessariò corpus afficitur. Qui calidus & siccus est Aër præ cæteris salubrior. Dotibus ad sanitatem servandam morbosve arcendos is magis præditus est, minoresque noxas infert; talis igitur eligatur vel arte procuretur.

I I I.

LIQUIDI moles illa corpus nostrum immediatè ambiens, quam inspiratu ducimus, Aëris nomine intelligenda venit. Nullum in hâc sensili rerum naturâ fluidum virtutis efficaciam præstantius quàm Aër. Pondere is & elaterio maximè pollet. Sanitatis & morborum opportunist author Aër si plùs aut minùs vapore gravior, & morbidis sordibus inquinatior sese in corpus inferat. Nos extra premit undique circumfusus, ac diversimodè pro sui conditione laxat, remollit, densat, constringit. Non modò demersus ille unà fertur in flumen sanguineum, sed ipsum etiam indefinenter permeat inspiratus & cum eo quoquo-versum in penitiorem partium compagem delabitur. In Aëre calido sicco, purpureo vires qui capit ab ortu, feliciùs perspiratio laudabilis, bona respiratio peragitur. Talis Aër nullo vapore

gravior quàm par est suo liberè gaudet elaterio, nec inquinatus sanguini labem inurit. Pulmonis indè facilior explicatio, in ejus vasis contenti laticis tritus fortior, divisio major. A pulmone in sinistrum cordis ventriculum, & à corde per aortam in omnes corporis partes sanguinis ejusdem validior impulsus, expeditior circuitus à quo secretiones pendent omnes.

I V.

SICUT maxima in Aëris delectu tutela sanitatis, ita morborum opportunitas. » Aër non modò externè pre-
 » mens undique, sed per arterias in profundum corporis
 » penetrans, potest reddere corpus levius aut gravius: levius,
 » si tenuis & calidus juvando perspirationem; gravius, si
 » crassus & humidus eandem prohibeat. » Si quæras ergò
 » undè ex anni tempestatibus siccitates assiduis imbribus sint
 » salubriores, ratio est quia ubi corpora leviora functiones
 » ejus cum alacritate fiunt. » Aër frigidus corpora debilia re-
 » frigerat, eaque vincendo, ponderosiora efficit. Humores
 » cogit, densat meatus, stringit; undè obstructio, exsiccatio,
 » &c. sequuntur. Si idem nimium sit humidus, laxat, solvit,
 » debilitat fibras; serum auget & indè tusses, peripneumoniar
 » serosæ, &c. Æstate senes maximè valent, hyeme frequens
 » catharrus senile guttur opprimit. » Austri cum suis collate-
 » ribus, inquit Hippocrates, calidi sunt & humidi, nubium
 » & pluviarum parentes. Idem, austrinæ tempestatès cor-
 » pora planè resolvunt & humidiora reddunt, tum etiam
 » auditus graves, & capitis gravitates inducunt, totique
 » corpori in movendo difficultatem afferunt.

*Sanctor.
 Static.
 Sect. 2^a.*

Id. Aph. 1.

*Lib. 3.
 Aph. 5.*

Aph. 17.

V.

A peculiari structurâ solidæ corporis partes habent
 » ut influxu fluidi dimoveantur è perpendiculo, ut resi-
 » liant, ab Aëre; dum is non sincerus quidem, sed tenuibus
 » quas è sanguinis penu sibi comites habet, particulis intri-
 » catus intrâ fibrarum compagem, & intimos subit recessus,
 » ibique coercetur ad motum, si comprimatur, paratissimus.

Sic eodem Aëre perfusus sanguis comprimi docilis & rescere, jugiter in motus agitur intestinos. Aëris & particularum sanguinis æquabili in se mutuò potentiâ, nisuque stat hominis vita, sanitas. Ex dictis supra patent Aëris frigidi vel humidi noxæ & incommoda : è contrariò calidi sicci dotes eximie, undè concluditur.

Ergò Aër calidus siccus, salubrior.

Proponebat Parisiis GASPARD COCHON DU PUY,
Rupifortensis, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1733.
à sextâ ad meridiem.